

ISSN: 1305-774X

FİKRÎ VE SİNÂİ HAKLAR
DERGİSİ
JOURNAL OF INTELLECTUAL PROPERTY
RIGHTS

Altı Ayda Bir Yayınlanır
Semiannual Journal

Cilt: 18/Sayı: 63
Volume: 18/Issue: 63
Yıl/Year: 2022

Fikrî ve Sınai Haklar Dergisi
Journal of Intellectual Property Rights

“Hakemli Dergidir”/“Peer reviewed Journal”

Cilt: 18/Sayı: 63
Volume: 18/Issue: 63
Yıl/Year: 2022

Yayın Sahibi/Publisher: Legal Yayıncılık A.Ş. adına
Sahibi ve Genel Yayın Yönetmeni/
On Behalf of Legal Yayıncılık A.S.
Publisher and Executive Editor
Av./Atty. Lütfürrahman BAŞÖZ

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Responsible Manager: Av./Atty. Ramazan ÇAKMAKCI

**Yayıncının Adı/
Name of Publishing Company:** Legal Yayıncılık A.Ş.
(Sertifika No./Certificate No. 27563)
Tel.: 0 216 449 04 86

Basım ve Cilt/Printing and Volume: Net Kırtasiye Tanıtım ve Matbaa San. Tic. Ltd.
Şti (Net Copy Center)
(Sertifika No./Certificate No.: 47334)
Tel: 0212 249 40 60

Basıldığı Yer/Place of Publication: İnönü Cad. Beytülmalcı Sk. No: 23/A
Gümüşsuyu/Beyoğlu-İstanbul

Basıldığı Tarih/Publication Date: Temmuz/July 2022

Yönetim Yeri/Place of Management: Caferağa Mah. General Asım Gündüz Cad.
(Bahariye) Sekizler Apt. No: 59 D: 6-7
Kadıköy/İstanbul
Tel. 0 216 449 04 85-86 Faks/Fax: 0 216 449 04 87

E-posta/E-mail: legal@legal.com.tr

URL: www.legal.com.tr

Yayın Dili/Published on Language: Türkçe/İngilizce
Yayın Türü/Type of Publication: Bu dergi yılda iki sayı olarak yayımlanan ulus-
lararası, süreli hakemli bir hukuk dergisidir/*This*
journal is a peer reviewed international law
journal published two times a year.

Yurt Dışı Temsilciliği

Legal Publishing Albania Shpk

Rruga Sami Frasheri, pallati 14, hyrja 11, ap. 8 ne
Tirane/Albania

www.legalalbania.com

info@legalalbania.com

Basılı ISSN: 1305-774X

Online ISSN: 2149-4177

Derginin Önerilen Kısa (Atf) Adı: FSHD
For citations please use the abbreviation: “FSHD”

Katkıda bulunmak isteyenler için iletişim bilgileri:/
All correspondence concerning articles and other submissions should be addressed to:

E-mail: akademi@legal.com.tr
Telefon/Phone: 0 216 449 04 85-86
Faks/Fax: 0 216 449 04 87
Posta Adresi/Postal Address:
Caferağa Mah. General Asım Gündüz Cad.
(Bahariye) Sekizler Apt. No: 59 D: 6-7 Kadıköy/İstanbul

Bu dergide yayımlanan yazılarda ileri sürülen görüşler yazarlara aittir.

Articles published in this journal represent only the views of the contributors.

Copyright © 2022

Tüm hakları saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü, LEGAL YAYINCILIK A.Ş.’nin yazılı izni olmadan, fotokopi yoluyla veya elektronik, mekanik ve sair suretlerle kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz, kayda alınamaz.

All rights reserved. No part of this publication may be copied, reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by means, without the prior expressed permission in writing of the LEGAL YAYINCILIK A.S.

FİKRÎ VE SINAİ HAKLAR DERGİSİ

Caferağa Mah. General Asım Gündüz Cad.
(Bahariye) Sekizler Apt. No: 59 D: 6-7 Kadıköy/İstanbul
Tel: (216) 449 04 85 - 86 Faks: (216) 449 04 87
İnternet adresi: www.legal.com.tr, E-mail: legal@legal.com.tr
Dergimizin web sayfası için
<https://legal.com.tr/dergi/fkrivesinaihaklardergisi>
adresini ziyaret edebilirsiniz.

GENEL EDİTÖR/EDITOR IN CHIEF

Dr. Öğr. Üyesi Rabia Eda GİRAY
Marmara Üniversitesi Adalet MYO

DİL EDİTÖRÜ/LANGUAGE EDITOR

Av. Banu TOSUN

YAYIN KURULU/EDITORIAL BOARD

Prof. Dr. Mustafa Erdem CAN
Akdeniz Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ticaret Hukuku Anabilim Dalı Başkanı

Av. Gülsaniye EKMEKÇİ

Dr. Öğr. Üyesi Gökmen GÜNDOĞDU
Yıldız Teknik Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi

Emekli Dr. Öğr. Üyesi Remzi Tamer PEKDİNÇER
*Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi İstanbul Barosu
Fikri Sınai Haklar Komisyon Başkanı*

Av. Dilek SALMAN

Av. Mehmet Şerif SAĞIROĞLU

Av. Pınar SÖNMEZ

Dr. Öğr. Üyesi Nilay ŞENOL
Özyeğin Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Doç. Dr. Ebru ŞENSÖZ MALKOÇ
İstanbul Ticaret Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Av. Hatice UÇUM

Av. Mehmet UÇUM

DANIŞMA KURULU/ADVISORY BOARD

Prof. Dr. Ziya AKINCI

Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Prof. Dr. Nigan BAYAZIT (Emekli)

İTÜ Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü

Prof. Dr. Ömer EKMEKÇİ

İst. Üniversitesi İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku ABD Öğr. Üyesi

Prof. Dr. Şafak N. EREL

Emekli Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi

Prof. Dr. Gülay HASDOĞAN

ODTÜ Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü

Prof. Dr. Abuzer KENDİGELEN

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ticaret Hukuku ABD

Prof. Dr. Hakan PEKCANITEZ

Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Medeni Usul ve İcra-İflas Hukuku ABD

Prof. Dr. Alkan SOYAK

Marmara Üniversitesi İİBF İktisat Bölümü

Prof. Dr. Arzu OĞUZ

Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Fikri Hülkiyet Hukuku ABD

Fikri Sınai Haklar Araştırma ve Uygulama Merkezi (FİSAUM Müdürü)

Prof. Dr. Bahadır ERDEM

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Devletler Özel Hukuku ABD

Prof. Dr. İlhan HELVACI

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Medeni Hukuk ABD

Prof. Dr. Muhammet ÖZEKES

Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Medeni Usul ve İcra-İflas Hukuku ABD

Prof. Dr. Tekin MEMİŐ

Beykent Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Prof. Dr. K. Emre GÖKYAYLA

Bahçeşehir Üniversitesi

Doç. Dr. Tahir SARAÇ

Rekabet Kurumu Kurul Üyesi

Doç.Dr. Sinan BAYINDIR
*Piri Reis Üniversitesi Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku
Anabilim Dalı*

Prof.Dr. Gül OKUTANNILSSON
Bilgi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ticaret Hukuku ABD

Doç. Dr. Hamdi PINAR
Bilkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Mete TEVETOĞLU
Maltepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Dr. Gürsel ÜSTÜN
İTÜ Mimarlık Fakültesi End. Tasarım Böl. Genel Hukuk ve Tasarım Hukuku

Av. Ali ÇAVUŞOĞLU
Avrupa Patent Vekili-ASİAD ve MESİAD Yönetim Kurulu Üyesi

Av. Dr. Kemal EROL
Rekabet Derneği İstanbul Şubesi Başkanı ve TÜSİAD Rekabet Çalışma Grubu Başkanı

A. Bülent DALOĞLU
Türk Patent Enstitüsü Uzmanı

HAKEMLER/REFEREES

Prof. Dr. Tekin MEMİŐ
Beykent Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Prof. Dr. Hale GEZER
Marmara Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Endüstri Tasarım Bölümü

Prof. Dr. K. Emre GÖKYAYLA
Bahçeşehir Üniversitesi

Prof. Dr. Gülay HASDOĞAN
ODTÜ Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü

Doç. Dr. Meltem SARİBEYOĞLU SKALAR
Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Eda GİRAY
Marmara Üniversitesi Adalet MYO

Dr. Öğr. Üyesi Gökmen GÜNDOĞDU
Yıldız Teknik Üniversitesi, İktisadi İdari Bilimler Fakültesi

Emekli Dr. Öğr. Üyesi Tamer PEKDİNÇER
Marmara Üniversitesi, Hukuk Fakültesi
İstanbul Barosu Fikri Sınai Haklar Komisyon Başkanı

Doç. Dr. Hamdi PINAR
Bilkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Nilay ŞENOL
Özyeğın Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Doç. Dr. Ebru ŞENSÖZ MALKOÇ
İstanbul Ticaret Üniversitesi, Hukuk Fakültesi

Prof. Dr. Sezin AKTEPE ARTIK

FİKRÎ VE SİNAİ HAKLAR DERGİSİ YAYIN İLKELERİ
PUBLICATION AND SUBMISSION REQUIREMENTS OF JOURNAL OF
INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS

1. Fikrî ve Sınai Haklar Dergisi, altı ayda bir yayınlanan hakemli bir dergidir.

The Journal of Intellectual Property Rights is a peer reviewed journal published two times a year.

2. Dergi’de yayınlanabilecek yazılar, fikrî ve sınai haklar alanını ilgilendiren içerikte her türlü makale, karar incelemesi, ve kitap incelemesi ile çevirilerdir. Yazıların dili, Türkçe veya diğer Avrupa dilleridir.

This is a journal of law focusing on legal issues concerning intellectual property rights. Articles, case notes and comments, discussions of legislative development, book reviews and other similar type of papers which are written in Turkish and in other European languages are welcome.

3. Dergi’de yayınlanmak üzere gönderilen yazılar başka bir yerde yayınlanmamış ya da yayınlanmak üzere gönderilmemiş olmalıdır.

Articles that will be sent to the editor should not be published elsewhere, nor be submitted to other journals simultaneously.

4. Yazılar Microsoft Word (Microsoft Office 98 ve üzeri versiyonlar) formatında (.doc veya .docx dosya uzantılı olarak) yazılmış olmalıdır. Ayrıca yazılar, aşağıdaki şekil şartlarına uygun olarak kaleme alınmış olmalıdır:

Kağıt boyutu: A4

Üst: 2,5 cm; Alt: 2,5 cm; Sol: 2 cm; Sağ: 2 cm

Metin: Times New Roman, 12 punto, 1.5 satır aralığı, iki yana yaslı

Dipnotlar: Sayfa altında, Times New Roman, 10 punto, 1 satır aralığı, iki yana yaslı

Articles should be submitted as Microsoft Word (either with .doc or .docx file extensions) documents (Microsoft Office 1998 or higher versions). Articles should be written according to the following style guidelines:

Paper size: A4

Top: 2.5 cm; Bottom: 2.5 cm; Left: 2 cm; Right: 2 cm

Text body: Times New Roman, 12 points, at 1.5 line spacing, justified

Footnotes: Times New Roman, 10 points, at 1 line spacing, justified

5. Her yazı, kaydedildiği bir CD ile ya da elektronik posta yolu ile Microsoft Word formatında editöre teslim edilmelidir. Yazının basılı olarak teslimi gerekmemektedir.

Softcopy of the article either on a CD or as an attached Microsoft Word Document via e-mail should be submitted to the editor. There is no need to submit any hardcopy of the article.

6. Yazıyla birlikte yazarın (veya yazarların) adına, unvanına, çalıştığı kuruma, açık adresine, kolay ulaşım sağlanabilecek telefon numaralarına, elektronik posta adreslerine ve “<https://orcid.org>” adresinden alınacak ORCID koda ilişkin bilgiler ve fotoğraflı özgeçmişi de editöre ulaştırılmalıdır.

Along with the paper, the following must be submitted to the editor: the name, and the title of the author (authors), his/her institutional affiliation; his/her street address, telephone number (s) where he/she could be easily reached; his/her e-mail address (addresses), and the information about ORCID code which would be obtained through the web address of <https://orcid.org> and CV (should be attached photo)

7. Dergi'ye gönderilen makaleler Türkçe ve İngilizce **başlık** ile hem İngilizce hem de Türkçe **özet (öz)** kısmı içermelidir. Özet (öz) yazımında en fazla 140 kelime kullanılmalıdır.

*Papers submitted to the Journal must have **titles**, and **abstracts** both in Turkish and in English. Abstracts should be include up to 140 words.*

8. Dergi'ye gönderilen makalelerde, ilgili makaledeki konuyu tanımlayan Türkçe ve İngilizce uygun **anahtar kelimeler** bulunmalıdır.

*All articles should be accompanied by a sufficient number of **key-words** in Turkish and English that reflect the content of the article.*

9. Dergiye gönderilen makalelerde **atıf dipnotları** ve **kaynakça** Oxford University Standard for the Citation of Legal Authorities (OSCOLA) stilinde hazırlanmalıdır.

*Citation footnotes and **bibliography** should be prepared in Oxford University Standard for the Citation of Legal Authorities (OSCOLA) style in the articles that sent to journal.*

10. Etik ilkeler ve kurallar konusunda ‘Yayın Etiği Komitesi’nin (Committee on Publication Ethics - COPE (<https://publicationethics.org/>)) yönergesini esas almıştır.

On the subject of ethical principles and rules, it took the directives of the Committee on Publication Ethics -COPE (COPE: Committee on Publication Ethics) as a basis.

11. Dergi’ye gönderilen makalelerin yazım bakımından son denetimlerinin yapılmış olduğu ve **basılmaya hazır olarak** verildiği kabul edilir.

*All submissions are regarded as **ready to publish** and already proofread by the author himself.*

12. Tüm Hakem Raporları, **ULAKBİM** (Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi) **Hukuk Veri Tabanı Komitesi** tarafından denetlenmesine olanak verecek şekilde 5 yıl saklanır.

*All reviewers’ evaluation reports will be kept for at least five years after publication and copies of these reports will be sent to the **ULAKBİM** (Turkish Academic Network and Information Center) **Law Database Committee** whenever required.*

13. Dergi’ye ait yeni sayı yayımlandıkça, bu sayı tek bir **PDF** kopyası şeklinde **ULAKBİM Online Dergi Takip Sistemine (ODİS)** yüklenir. Ayrıca Dergi’nin 2 adet basılı kopyası da ULAKBİM’e kargo ile ulaştırılır.

*Each Publisher issue of the Journal will be uploaded as a **PDF** file to the **Online Journal Watch System of ULAKBİM (ODİS)**. Also two copies of the published issue will be delivered to ULAKBİM by cargo.*

14. Dergi basıldıktan sonra ilgili sayının yazarlarına ve bu sayıda hakemlik yapmış olanlara ücretsiz olarak gönderilir.

Free copies of the published issue will be sent both to the author (s) and to the reviewer (s).

Hakem Değerlendirme Sistemi/Arbiter Evaluation System

15. Yayın Kurulu'nda ilk değerlendirilmesi yapılan makaleler, anonim olarak hakeme gönderilecek, hakemden gelen rapor doğrultusunda makalenin yayınlanmasına ya da düzeltme istenmesine ya da yayınlanmamasına karar verilecek ve yazar durumdan en kısa zamanda haberdar edilecektir. Tamamlanmış veya düzeltilmiş yazı, Yayın Kurulu'nca, tekrar hakeme gönderilir.

After the initial assessment of the articles is completed by the editorial board, the articles will be submitted to a peer reviewer anonymously. In accordance with the reviewer's report, editing may be requested, the article may get published, or the article may be rejected. The author shall be notified of the decision as soon as possible. The editorial board shall submit the final, or the edited article to the peer reviewer one more time.

16. Her makale için hakem sayısı en az iki olup, iki hakemin görüşlerinin farklı olması durumunda editör veya üçüncü bir hakemin görüşü alınacaktır.

For each paper there would be at least two arbiters; when these two arbiters have conflicting opinions, either the editor or a third arbiter will be consulted.

17. Dergi, hakemin yazarı bilmemesi esasına (**kör hakemlik**) dayanır. Hakeme gönderilecek makalelerde de yazarın kimliğine ilişkin bilgilerin gizliliği sağlanır.

*All articles submitted are subject to a **blind peer review**. The identity of the author (s) and reviewer (s) will not be revealed to the other party.*

Dergimiz Hakkında/About Our Journal

Fikrî ve Sınai Haklar Dergisi (FSHD), yılda iki sayı olarak yayınlanan, hakemin yazarı bilmemesi esasına dayalı hakemli bir hukuk dergisidir. 2005 yılından beri yayın hayatını sürdürmekte olan dergide hakem denetiminden geçmiş makaleler, karar tahlilleri, içtihat ve mevzuat kronikleri ile eser incelemelerine yer verilmektedir. Her sayıda Türk ve yabancı akademisyenler ve hukuk uygulamacıları tarafından kaleme alınan, fikrî ve sınai haklar hukuku ile ilgili değerli eserler yayınlamaktadır.

Okuyucularımızın göndereceği fikrî ve sınai haklar alanına ilişkin makaleler ve diğer türdeki eserlerle (karar tahlilleri, eser incelemeleri vb.), dergimizin daha da zenginleşeceğine inanıyoruz.

Dergimizin etik ilkeleri, yayın ve intihal politikasına ilişkin detaylı bilgilere <https://legal.com.tr/dergi/fikrivesinaihaklardergisi> adresinde yer verilmiştir.

Journal of Intellectual Property Rights (FSHD) is a peer reviewed academic law journal published regularly two times a year, concentrating on issues of intellectual property rights law and considers for publication articles, case notes and comments, discussions of legislative developments and book reviews. It has been in publication since 2005. Each issue contains scholarly works concerning intellectual property rights law, authored by scholars and practitioners around the globe.

We welcome your contributions in the form of articles, notes, comments or reviews on topics reflecting a broad range of perspectives on intellectual property rights; with your contributions and support our journal will progress.

Detailed information about our journal's ethical principles, its policy on publication and plagiarism may be found in the following address: <https://legal.com.tr/dergi/fikrivesinaihaklardergisi>

Kişisel Verileriniz Hakkında Bilgilendirme

Dergimiz, Legal Yayıncılık A.Ş. tarafından hakemli, uluslararası ve süreli yayın vasfıyla yayımlanmakta olup abonelik kapsamında daha önce bize bildirmiş olduğunuz adresinize gönderilmektedir.

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ve ikincil mevzuat kapsamında, Dergimizin dağıtım faaliyetinin gerçekleştirilebilmesi amacıyla isim, unvan, adres ve iletişim bilgileriniz işlenmekte ve ilgili kurye/kargo şirketine aktarılmaktadır. Söz konusu kişisel verileriniz, aksi yönde bir talebiniz olmaması halinde Dergimizin yayımlandığı süre boyunca mevzuata uygun olarak saklanacaktır.

6698 sayılı Kanun uyarınca, söz konusu faaliyet kapsamında veri sorumlusu Legal Yayıncılık A.Ş. olup, Kanununun 11. maddesi kapsamındaki haklarınız için legal@legal.com.tr veya abone@legal.com.tr adresine e-posta yoluyla başvurabilirsiniz.

Regarding Your Personal Information

Our journal published by Legal Yayıncılık A.Ş, is a peer reviewed, international, and a periodical publication. As a part of your membership status, it is mailed to the address that you previously supplied to us.

Under the 6698 numbered Law on the Protection of Personal Information, and secondary legislation, your name, your title, your address, and your contact information are recorded, and communicated to the relevant shipping company for the purpose of distributing our periodical. Unless you request otherwise, during the term of our publication, your personal information shall be kept in accordance with the legislation.

Under the 6698 numbered Law, Legal Yayıncılık A.Ş. is the responsible party for the data. Regarding your rights under article 11 of the Law, you may get in touch with us by e mailing to us either at legal@legal.com.tr or abone@legal.com.tr

SUNUŞ.../PRESENTATION...

Legal Fikri ve Sınai Haklar Dergisi, 2022 yılının birinci sayısı ile sizlerle birlikteliğimiz devam etmektedir.

Makaleler bölümünde; Doç. Dr. İrfan AKIN, Av. Adem ÇAKMAN, Arş. Gör. Esra Bahar KAYA ve Av. Tuğba Duygu YAZICI “*Paris İklim Anlaşması Kapsamında Teknoloji Transferi ve Fikri Mülkiyet Hakları*” isimli makalelerine yer verilmiştir.

Uygulamaya İlişkin Bilgiler Bölümünde “*2022 Yılı İçin Patent, Marka, Tasarım, Coğrafi İşaret ve Geleneksel Ürün Adı, Entegre Devre Topografyası ile Yeniden İnceleme ve Değerlendirme İşlem Ücretleri*”, “*Fikri Mülkiyet Akademisi Hakkında Faydalı Bilgiler*” ve “*Patent Tesci-linden Doğan Haklarla İlgili Hukuki İşlemler Hakkında Faydalı Bilgi-ler*” isimli yazılara yer verilmiştir.

Fikri mülkiyet haklarına ilişkin uygulamaların gelişim yönünü gös-termesi açısından önemli bir yeri olduğunu düşündüğümüz Yüksek Mahkeme kararları bu sayımızda da yerini almış bulunmaktadır.

Dergilerimizin 2022 yılı abonelik yenileme dönemi devam etmektedir. Her biri alanında uzman hukukçulardan oluşan yayın ve danışma kurullarının hukuka katkı amacıyla gönüllü olarak çalıştığı zengin içeriğe sahip hukuk dergilerimiz sadece sizlerin abonelikleri ile yayın hayatına devam etmektedir. Dergilerimize abone olarak verdiğiniz destek ile hukukun gelişmesine ve yaygınlaşmasına yapmış olduğunuz katkıların bu yıl da devam etmesini beklemekteyiz.

Legalbank elektronik hukuk programımız sizlerin değerli desteği ile güçlenerek ve abone sayısını hızla arttırarak büyümeye devam etmektedir. Legalbank sitemizden ücretsiz 7 günlük tam kullanım imkanı devam etmektedir. Programımızı denememiş abonelerimizin www.legalbank.net internet adresinden sitemizi ziyaret ederek “İçtihat ve Mevzuat Bankamız” ve “Mevzuat Paketlerimiz ile” tanışmasını ve incelemelerini beklemekteyiz.

Legal Yayıncılık tarafından hazırlanan online kitap, online dergi, satışı sunulmuştur. Online Kitap/Dergi aboneliği ile hukuk kitap ve dergilerine, internetin olduğu her yerden anında erişebilme imkanı sağlanmıştır. Online kitap ve dergilerle online kütüphanenizi oluşturabilir, kütüphaneniz içinde yer alan tüm dökümanlar içinde istediğiniz konularda kolay ve hızlı arama yapma imkanına sahip olabilirsiniz. Online ve elektronik dergi ve kitaplara www.legal.com.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

Yayın Kurulu/Editorial Board

FİKRÎ VE SİNÂİ HAKLAR DERGİSİ

Cilt: 18/Sayı: 63

Yıl: 2022

İÇİNDEKİLER

Makale	1
Araştırma Makalesi	
Paris İklim Anlaşması Kapsamında Teknoloji Transferi ve Fikri Mülkiyet Hakları <i>Doç. Dr. İrfan AKIN</i> <i>Av. Adem ÇAKMAN</i> <i>Arş. Gör. Esra Bahar KAYA</i> <i>Av. Tuğba Duygu YAZICI</i>	3
Haberler	29
Yargıtay Kararları	47
Yargıtay Ceza Daire Kararları	49
Uygulamaya İlişkin Bilgiler	59
2022 Yılı İçin Patent, Marka, Tasarım, Coğrafi İşaret ve Geleneksel Ürün Adı, Entegre Devre Topografyası ile Yeniden İnceleme ve Değerlendirme İşlem Ücretleri.....	61
Fikri Mülkiyet Akademisi Hakkında Faydalı Bilgiler.....	69
Patent Tescilinden Doğan Haklarla İlgili Hukuki İşlemler Hakkında Faydalı Bilgiler.....	75
Faydalı Bilgiler	81
Yüksek Mahkeme Kararları Arama Dizinleri	123
Kavramlara Göre Arama Dizini	125
Kanun Maddelerine Göre Arama Dizini	127

LEGAL YAYINCILIK ÜRÜN FİYAT LİSTESİ

JOURNAL OF INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS

Volume: 18/Issue: 63

Year: 2022

CONTENTS

Article.....	1
Research Articles	
Technology Transfer and Intellectual Property Rights within the Paris Agreement on Climate Change <i>Assoc. Prof. Dr. İrfan AKIN</i> <i>Atty. Adem ÇAKMAN</i> <i>Res. Asst. Esra Bahar KAYA</i> <i>Atty. Tuğba Duygu YAZICI.....</i>	3
The News.....	29
Court of Cassation Decisions	47
Court of Appeal Criminal Chamber Decisions	49
Practical Information	59
Reinspection, and Assesment Procedure Prices for Patents; Trademarks; Designs; Geographical Signs, and Traditional Specialty Guaranteed; Integrated Circuit Topography for the Year 2022	61
Useful Information on Intellectual Property Academy	69
Useful Information About Legal Procedures Based on Rights Obtained Through Patent Registration	75
Useful Information.....	81
Index of Supreme Court Decisions.....	123
Index of Related Legal Terms.....	125
Index of Related Statutory Provisions	127

LEGAL PUBLISHING PRICE LIST

MAKALE

ARTICLE

* Paris İklim Anlaşması Kapsamında Teknoloji Transferi ve
Fikri Mülkiyet Hakları

*Technology Transfer and Intellectual Property Rights within the Paris
Agreement on Climate Change*

Doç. Dr./Assoc. Prof. Dr. İrfan AKIN

Av./Atty. Adem ÇAKMAN

Arş. Gör./Res. Asst. Esra Bahar KAYA

Av./Atty. Tuğba Duygu YAZICI

- Araştırma Makalesi -

PARİS İKLİM ANLAŞMASI KAPSAMINDA TEKNOLOJİ TRANSFERİ VE FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI*

(TECHNOLOGY TRANSFER AND INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS
WITHIN THE PARIS AGREEMENT ON CLIMATE CHANGE)

Doç. Dr./Assoc. Prof. Dr. İrfan AKIN
Av./Atty. Adem ÇAKMAN
Arş. Gör./Res. Asst. Esra Bahar KAYA
Av./Atty. Tuğba Duygu YAZICI

ÖZ

İklim krizi ile mücadelede karbon emisyonunun düşürülmesi ve iklim değişikliğinin olumsuz sonuçlarının azaltılması temel hedeflerdendir. Teknoloji transferi bu hedefler yolunda gelişmiş ülkelerden gelişmemiş ülkelere yeşil teknolojilerin aktarılması bakımından sıklıkla vurgulanan bir ihtiyaçtır. Çalışmamız kapsamında ilk olarak iklim krizi ile mücadelede teknoloji transferi yükümlülüğünü öngören uluslararası anlaşmaların tarihi incelenmiş, bu yönde fikri mülkiyet haklarına ilişkin korumaların teknoloji transferinin önündeki engellerden biri olduğuna yönelik tespitler açıklanmıştır. Ardından iklim krizinin patentlerin zorunlu lisanslanması kapsamına alınması ihtiyacı, ilaçların patentlenmesinde zorunlu lisanslama uygulamaları ile kıyaslanarak değerlendirilmiştir. Son bölümde ise iklim krizine ilişkin en güncel ve en kapsamlı uluslararası düzenleme olan Paris İklim Anlaşması çerçevesinde düzenlenen teknoloji transferi yükümlülüğü incelenmiş, bu kapsamda sözleşmenin üye ülkelere fikri mülkiyet düzenlemelerinde bir esnemeye gidilmesi ihtiyacının bulunmadığı tespit edilmiştir. Bu tespit yapılırken sözleşme bünyesinde yer alan diğer efektif teknoloji transferi mekanizmaları göz önünde bulundurulmuştur. Ayrıca fikri mülkiyete ilişkin güvencelerin

^H Hakem denetiminden geçmiştir.

* Bu makale 10.05.2022 tarihinde Yayınevimize ulaşmış olup, 23.05.2022 tarihinde birinci hakem; 30.05.2022 tarihinde ikinci hakem onayından geçmiştir.

ilgili teknolojilerin gelişim hızın ve bu alana yapılacak özel sektör yatırımlarının devamlılığını temin edilmesi açısından elzem olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Zorunlu Lisanslama, Teknoloji Transferi, Paris İklim Anlaşması, TRIPS, İklim Krizi, Fikri Mülkiyet Hukuku, Patent Hukuku

ABSTRACT

Adaptation and mitigation are key elements of the fight against the climate crisis. Technology transfer has a huge role on these goals by expanding the green technologies from developed countries to underdeveloped ones. Our study firstly examines the history of the technology transfer that arises from international treaties and the standpoints which debates that IP rights are an obstacle to it. Subsequently, the idea of taking green technologies in the scope of compulsory licencing has been scrutinized in analogy to the current practices of compulsory licensing of the drugs. Lastly, technology transfer duty on the Paris Agreement on Climate Change, which is the latest and the most comprehensive treaty on climate change, has been analyzed critically. Stretching the limits of IP protections has been found ineffective due to other advantageous technology transfer mechanisms. Finally, it has been detected that the protections arising from IPL are indispensable to safeguard the improvement of the green technologies and the corporate investments in this field.

Keywords: *Compulsory Licensing, Technology Transfer, Paris Agreement on Climate Change, TRIPS, Climate Crisis, Intellectual Property Law, Patent Law*

GİRİŞ

Fikri mülkiyet haklarının dünyada bilimin, sanatın ve genel olarak insan medeniyetinin korunmasının ve gelişmesinin teminatı olduğu hususunda şüphe bulunmamaktadır. Maddî olmayan bu tür hakların tanınmadığı bir dünyada, teknolojik gelişmenin ve her türlü üretimin sürekli-

liğini sağlamak, ancak alınacak sert tedbirler ile mümkün olacaktır. Ancak günümüzün liberal ekonomileri için bu haklar vazgeçilmez niteliktedir ve tartışmaya açık olan konu ise, bu hakların üstün menfaatler karşısında nasıl ve ne oranda sınırlandırılabilir olduğu.

Dünya 21. Yüzyılın başından itibaren ciddi bir iklim krizi ile karşı karşıya ve bu durum fikri mülkiyet hakları karşısında üstün bir menfaati ifade etmektedir. Bilim adamlarının büyük çoğunluğu, iklimin insanların yaşamasını zorlaştıracak şekilde değişmesinin sebebi olarak, üretim ve tüketim yapısını göstermektedir. Geliştirilen yeni teknolojiler ile bu sorunlu yapı kısmen de olsa değişmeye başlamıştır. Ancak patent hakları ile korunan bu yeni teknolojilerin kolaylıkla bütün dünyada yaygınlaşması, serbest piyasa şartları içerisinde mümkün olmamaktadır. Çevreyi kirletmeyen, yeni üretim teknolojilerine yüksek maliyetli AR-GE çalışmalarının sonucunda ulaşılmaktadır. Bu teknolojilere patent hakkı kapsamında sahip bulunan şirketler, en yüksek karı elde edebilecekleri şartlarda bu teknolojileri paylaşmaktadır. Ancak bu paylaşım, dünyanın ısınma hızından daha zayıf ve yavaş gerçekleşmektedir. Dünyanın daha güçlü ve hızlı bir dönüşüme ihtiyacı olduğu gerçeği ile fikri mülkiyet haklarının (özellikle patent haklarının) güçlü şekilde korunması gerektiği gerçeği bu şartlarda karşı karşıya gelmektedir.

Çalışma kapsamında, öncelikle dünyada daha önce teknoloji transferi başlığı altında yapılan düzenlemeler ele alınarak, WIPO ve TRIPS Anlaşması çerçevesinde gerçekleşen düzenleme ve uygulamalar değerlendirilmekte, Paris İklim Anlaşması'nda getirilen düzenleme ortaya konarak, fikri mülkiyet haklarının hassas dengesi gözetilerek teknoloji transferinin nasıl gerçekleştirilebileceği konusundaki önerilerimiz sunulmaktadır.

A. İklim Krizini Önlemeye Yönelik Teknoloji Transferinin Tarihi Gelişimi

İklim değişikliğinin birinci kaynağı bilim insanlarının sayısız çalışmalarla ortaya koyduğu üzere insan aktivitesi olan sera gazlarıdır¹.

¹ 2009 yılında American Association for the Advancement of Science (AAAS)'ın direktörü Alan I. Leshner'ın ve birçok majör bilimsel organizasyonun bir araya gelerek imzaladığı Amerikan senatörlerine gönderilen mektupta bu durum şöyle ifade edilmiştir: "Observations throughout the world make it clear that climate change is occurring, and rigorous scientific research demonstrates that the greenhouse gases emitted by human activities are the primary driver. These conclusions are based on

Dönüştürülebilir enerji kaynaklarının artırılması, enerji depolaması ve dağıtımının optimize edilmesi, fosil yakıt alternatiflerinin yaygınlaştırılması gibi mekanizmalar atmosfere salınan sera gazının azaltılması ve iklim krizi ile mücadele edilmesinde yüksek önem atfedilen hedeflerdir. Bu çerçevede ilgili mekanizmaların gelişmiş ülkeler kadar gelişmekte olan ülkelere de yaygınlaştırılması ihtiyacı, uluslararası hukukta “teknoloji transferi” kavramı çevresinde sıklıkla vurgulanmaktadır. Teknoloji transferi, farklı disiplinlerde farklı tanımlanabilmekle birlikte ekonomi özelinde soyut bir tekniğin yahut teknik bilgiyi taşıyan somut mekanizmanın farklı ülke yahut endüstrilere aktarılması ve adapte edilmesini ifade etmektedir². Fikri mülkiyet hukuku kapsamında teknoloji transferi ise, bir oluşum tarafından belirli bir amaç için geliştirilen teknolojinin başka bir oluşum tarafından ticari ürün veya sürece dönüştürülmesi³ veya bilgi ve tecrübenin şirketler, sektörler, bölgeler ve ekonomiler arasındaki hareketi veya bir bilginin alıcıya aktarılması ya da bir ülkedeki teknolojinin bir başka ülkeye aktarılarak orada üretilmesi ve uygulanması olarak tanımlanmaktadır⁴. Teknoloji transferi, ekonomik büyüme ve kalkınmayı artırmak için ihtiyaç duyulan teknolojinin gelişmiş ülkelere ya da teşebbüslerden, gelişmekte olan ülke ve teşebbüslere ithali olarak da karşımıza çıkabilmektedir⁵

multiple independent lines of evidence, and contrary assertions are inconsistent with an objective assessment of the vast body of peer-reviewed science.” <https://perma.cc/B6ZT-2RFM> Erişim Tarihi 25.04.2022.

² Elias H. Tuma, ‘Technology Transfer and Economic Development: Lessons of History’ (1987) 21 (4) The Journal of Developing Areas 403, 404.; Damien Dussaux, Antoine Dechezleprêtre and Matthieu Glachant, ‘Intellectual Property Rights Protection and the International Transfer of Low-Carbon Technologies’, Working Paper (323) Centre for Climate Change Economics and Policy, 9.

³ Ahmet Ayhan, Dünden Bugüne Türkiye’de Bilim-Teknoloji ve Geleceğin Teknolojileri (1st edn, Beta Yayınları 2002) 214; Sema Çörtoğlu Koca, Teknoloji Transfer Sözleşmelerinden Doğan Kanunlar İhtilafı (1st edn, Yetkin Yayınları 2013) 30-40.; Gülmelâhat Doğan, Teknoloji Transfer Sözleşmeleri ve Rekabet Hukuku Uygulamaları (Yayınlanmamış Doktora Tezi, Çankaya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü 2020) 12.

⁴ Halime Sarihan, Rekabette Başarının Yolu: Teknoloji Yönetimi (1st edn, Desnet Yayınları 1998)20.

⁵ Murat Tiryakioğlu, Ulusal Teknolojik Yetenek ve Teknoloji Transferi ile İlişkisi: Türk İmalat Sanayi Örneği, (Yayınlanmamış Doktora Tezi, Afyonkocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü 2013)51.